

STATISTISK ANALYS

Anders Wiberg
Avdelningen för statistik och analys

08-563 085 39
anders.wiberg@hsv.se

2007/10

Övergången från gymnasieskolan till högskolan

I regleringsbrevet för 2007 har regeringen uppdragit åt Högskoleverket att "till stöd för lärosätenas arbete med breddad rekrytering i samarbete med Statistiska centralbyrån årligen tillhandahålla uppgifter om övergången från varje enskild gymnasieskola till universitet och högskolor". Detta är andra året som Högskoleverket har detta uppdrag som förra året redovisades i form av en statistisk analys "Stor variation i övergång från gymnasieskola till högskola" (Statistisk analys 2006/16). I analysen används två mått för att mäta övergången från gymnasieskola till högskola. Det ena måttet visar hur stor andel (procent) av avgångna elever vid en gymnasieskola som har börjat på högskolan inom en viss tid. Det andra måttet, som i analysen kallas för övergångsindex, visar ett jämförelsevärde där förhållandet till riksgenomsnittet (med motsvarande programprofil) framgår.

Andel elever som påbörjat studier – ett exempel

Antalet avgångna elever från Karolinska skolan i Örebro var 265 läsåret 2003/04. Andelen som påbörjade studier inom tre år var 62 procent, dvs. sex av tio elever läste vidare på högskolan. Denna andel var högre än rikets genomsnitt som uppgick till 43 procent, dvs. knappt hälften av alla svenska gymnasieelever påbörjade högre studier inom tre år. Eleverna på Karolinska skolan läser alltså vidare i högre utsträckning än genomsnittet.

Övergångsindex – ett exempel

Det har sina begränsningar att enbart jämföra andelar av avgångna elever som påbörjar högskolestudier mellan gymnasieskolor eftersom olika program har mer eller mindre teoretisk inriktning. Som komplement har vi därför tagit hänsyn till vilka program som varje gymnasieskola har. Detta sker genom att jämföra andelar som påbörjar studier på programmen vid gymnasieskolan med motsvarande program på riksnivå. Den standardiserade frekvensen tar dels hänsyn till vilka program som finns på den enskilda gymnasieskolan och dels till hur många från dessa program som har påbörjat högskolestudier i riket.

Ett övergångsindex bildas genom att andelen elever som påbörjar studier för varje gymnasieskola divideras med den standardiserade frekvensen för varje gymnasieskola. Övergångsindexet för en enskild gymnasieskola visar alltså övergången till högskolan med hänsyn tagen till programstrukturen. Ett index större än 1 tolkas som att övergången från gymnasieskolan är relativt sett högre än rikets genomsnitt. Ett index mindre än 1 tolkas

som att övergången från gymnasieskolan är relativt sett lägre än rikets genomsnitt. För Karolinska skolan blir övergångsindex 1,04, dvs. något högre än 1.

Övergången redovisas för alla gymnasieskolor

Övergången från gymnasieskola till högskola sker oftast inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning. Redovisningen av övergången från gymnasieskolorna till högskolorna finns i två bilagor. *Bilaga 1 Läsåret 2003/04 3 år* innehåller följande uppgifter för varje gymnasieskola läsåret 2003/04:

- andel av avgångna elever som läst studieriktade program
- antal avgångna elever
- antal elever som påbörjat högskolestudier inom tre år (till och med läsåret 2006/07)
- andel elever som påbörjat högskolestudier inom tre år (till och med läsåret 2006/07)
- övergångsindex

Uppgifterna redovisas länsvis med länen i bokstavsordning.

I *Bilaga 2 Läsåret 2005/06 1 år* redovisas på samma sätt övergången från gymnasieskolan läsåret 2005/06 till högskolan inom ett år (läsåret 2006/07).

Det är ett omfattande material med uppgifter om drygt 500 gymnasieskolor. Som ett exempel innehåller följande avsnitt statistik om de tio största gymnasieskolorna i landet. Först redovisas läsåret 2003/04 och övergången till högskolan inom tre år och därefter läsåret 2005/06 och övergången till högskolan inom ett år.

Läsåret 2003/04 och övergången till högskolan 2006/07

Lsåret 2003/04 avslutade 80 000 elever en gymnasieutbildning med slutbetyg. Av dessa fanns 34 procent eller 27 200 elever på studieriktade program (tre nationella program = naturvetenskapligt program, samhällsvetenskapligt program och international Baccalaureate). Andelen som påbörjade högskolestudier inom tre år var 43 procent för elever som läsåret 2003/04 avslutat sin gymnasieutbildning. Det betyder att nära hälften av eleverna som avslutade gymnasieskolan påbörjade högskolestudier inom tre år. För avgångna elever läsåret 2003/04 var andelen som börjat på högskolan 48 procent för kvinnor och 37 procent för män.

Gymnasieskolan i Uddevalla hade flest avgångna elever i landet, 909, varav 311 påbörjade högskolestudier inom tre år. Andelen som studerar vidare var 34 procent och med hänsyn tagen till skolans programstruktur är övergångsindex 0,92, det vill säga lägre än rikets genomsnittliga övergång på dessa program.

De tio största gymnasieskolorna i antal avgångna elever läsåret 2003/04.

Gymnasieskola	Kommun	Andel StudFörb Pgm %	Antal avgångna	Antal som påbörjat studier	Andel som påbörjat studier	Övergångsindex
Uddevalla gymnasieskola	Uddevalla	31	909	311	34	0,92
Luleå gymnasieskola	Luleå	34	696	291	42	1,01
Dragonskolan	Umeå	31	575	217	38	0,92
Sundsta/Älvkulle gymnasiet	Karlstad	43	570	344	60	1,09
Anders Ljungstedts gy.	Linköping	10	498	99	20	0,82
Hvitfeldtska gymnasiet	Göteborg	45	498	286	57	1,04
Nacka gymnasium	Nacka	40	487	230	47	0,99
Burgårdens utbildning	Göteborg	28	476	133	28	0,82
Hedbergsska skola	Sundsvall	35	457	246	54	1,22
Rudbecksskolan	Sollentuna	40	456	235	52	1,08

Bland de tio största gymnasieskolorna har hälften ett övergångsindex som är högre än rikets genomsnittliga övergång.

Bilaga 1 Läsåret 2003/04 3 år innehåller uppgifter om övergången till högskolan för respektive gymnasieskola i landet.

Läsåret 2005/06 och övergången till högskolan 2006/07

Läsåret 2005/06 avslutade 84 800 elever en gymnasieutbildning med slutbetyg. Av dessa fanns 30 procent eller 25 400 elever på studieinriktade program (tre nationella program = naturvetenskapligt program, samhällsvetenskapligt program och international baccalaureate). Andelen som påbörjade högskolestudier inom ett år var 18 procent för elever som läsåret 2005/06 avslutat sin gymnasieutbildning. Det betyder att knappt var femte av eleverna som avslutade gymnasieskolan påbörjade högskolestudier inom ett år. Det är en högre andel kvinnor än män som börjar studera. För avgångna elever läsåret 2003/04 är andelen som börjat på högskolan 21 procent för kvinnor och 18 procent för män.

Läsåret 2005/06 hade gymnasieskolan i Uddevalla nästan 900 elever som lämnade skolan och numerärt sett flest elever som avslutade gymnasiet av alla svenska gymnasieskolor. Andelen som påbörjade studier inom ett år var 15 procent, det vill säga något lägre än rikets genomsnitt. Eftersom övergångsindexet är 0,89 betyder det att skolan ändå har en relativt låg övergång med hänsyn till sitt utbildningsutbud. Den näst största gymnasieskolan finns i Luleå som även den har en lägre andel än genomsnittet i riket. Men övergångsindexet är 1,02 som indikerar att skolan har en relativt hög övergång med hänsyn till vilka program som finns på skolan.

De tio största gymnasieskolorna i antal avgångna elever läsåret 2005/06.

Gymnasieskola	Kommun	Andel StudFörb Pgm	Antal avgångna	Antal som påbörjat studier	Andel som påbörjat studier	Övergångs-index
Uddevalla gymnasieskola	Uddevalla	24	886	126	14	0,89
Luleå gymnasieskola	Luleå	22	724	120	17	1,02
Dragonskolan	Umeå	8	571	83	15	1,00
Sundsta/Älvkulllegymnasiet	Karlstad	37	558	149	27	1,08
Hvitfeldtska gymnasiet	Göteborg	67	548	153	28	0,99
Anders Ljungstedts gy.	Linköping	11	507	35	7	0,77
Nacka gymnasium	Nacka	47	486	73	15	0,77
Rudbecksskolan	Sollentuna	49	470	125	27	1,06
Gymnasieskolan i Eslöv	Eslöv	33	468	95	20	1,39
Strömbackaskolan	Piteå	29	466	65	14	0,89

Antal som påbörjade studier inom tre år, faktisk övergångsfrekvens i procent, övergångsindex: <1 lägre än rikets genomsnitt, =1 lika med rikets genomsnitt, >1 högre än rikets genomsnitt.

Bilagor

Redovisningen av övergången från gymnasieskolorna till högskolorna finns i följande bilagor.

Bilaga 1 Läsåret 2003/04 3 år: Övergången inom tre år till högskolorna från gymnasieskolorna läsåret 2003/04

Bilaga 2 Läsåret 2005/06 1 år: Övergången inom ett år till högskolorna från gymnasieskolorna läsåret 2005/06

Bilagorna 3 och 4 ersätter tidigare redovisat material.

Bilaga 3 Läsåret 2002/03 3 år: Övergången inom tre år till högskolorna från gymnasieskolorna läsåret 2002/03

Bilaga 4 Läsåret 2004/05 1 år: Övergången inom ett år till högskolorna från gymnasieskolorna läsåret 2004/05

ORDFÖRKLARINGAR

Avgångna elever har slutbetyg från gymnasium och därmed grundläggande behörighet för högskolestudier.

Andel som påbörjat studier visar hur stor andel (procent) av avgångna elever som har börjat på högskolan inom ett år respektive tre år.

Standardiserad frekvens tar dels hänsyn till vilka program som finns på den enskilda gymnasieskolan och dels till hur många från dessa program som har påbörjat högskolestudier i riket.

Studieinriktade program = tre nationella program (naturvetenskapligt program, samhällsvetenskapligt program och international baccalaureate).

Övergångsindex visar för en enskild gymnasieskola övergången till högskolan med hänsyn tagen till programstrukturen relaterad till rikets genomsnitt. Det bildas genom att dividera **andel som påbörjat studier** med **standardiserad frekvens**. Ett index större (mindre) än 1 tolkas som att övergången från gymnasieskolan är relativt sett högre (lägre) än rikets genomsnitt.